

Załącznikdo
uchwały Nr XX/196/04
Rady Gminy Wyszki
z dnia 29 grudnia 2004 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2005 ROK

I. Diagnoza - stan problemów alkoholowych.

1. Gminę Wyszki zamieszkuje 5245 mieszkańców. Na terenie gminy znajduje się 14 punktów sprzedaży napojów alkoholowych (jeden przypada na 375 mieszkańców) z czego:
  - a) z napojami przeznaczonymi do spożycia poza miejscem sprzedaży- 14 punktów (jeden punkt na 375 mieszkańców) w tym :
    - 7 punktów posiada zezwolenie na sprzedaż napojów powyżej 18% zawartości alkoholu,
  - b) z napojami przeznaczonymi do spożycia w miejscu sprzedaży 2 punkty (jeden punkt przypada na 2623 mieszkańców)

2. Przypadki naruszenia porządku publicznego pod wpływem alkoholu w 2002 roku według danych uzyskanych w Komendzie Policji w Bielsku Podlaskim:
  - a) przeprowadzono 9 interwencji domowych
  - b) przeprowadzono 2 interwencji w przypadku znęcania się nad rodziną,
  - c) zatrzymano prawo jazdy 10 osobom kierującym w stanie nietrzeźwym pojazdy mechaniczne,
  - d) zanotowano odstawienie 9 osób do Izby Wytrzeźwień.

3. Dane uzyskane od pedagogów szkolnych o ilości dzieci z rodzin zagrożonych patologią:
  - a) w Szkole Podstawowej w Mulawiczach - 11
  - b) w Szkole Podstawowej w Niewinie Borowym - 0
  - c) w Szkole Podstawowej w Strabli - 15

- d) w Szkole Podstawowej w Falkach - 3
- e) w Szkole Podstawowej w Topczewie - 4
- f) w Szkole Podstawowej w Wyszkach - 10
- g) w Gimnazjum w Wyszkach - 9

4. Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej o ilości rodzin objętych pomocą społeczną z powodu problemów alkoholowych - pod opieką GOPS-u pozostają 23 takie rodziny w których jest 108 osób. Otrzymują one pomoc finansową, rzeczową oraz są objęte pracą socjalną, dzieciom uczącym się są opłacane posiłki w szkołach. Generalnie w ciągu ostatniego roku zwiększyła się liczba rodzin i osób korzystających z pomocy GOPS-u. Bardzo często alkoholizm członka rodziny jest ukrywany i nieraz współuzależnieni członkowie rodziny w czasie wywiadów przeprowadzanych przez pracowników socjalnych otwarcie mówią o istniejącym w rodzinie problemie. W środowisku wiejskim udanie się po pomoc jest sprawą bardzo wstydlivą. Alkoholizm jest problemem często skrywanym, dramaty rodzin rozgrywają się za zamkniętymi drzwiami.

5. Alkohol a zdrowie – choroba alkoholowa jest jedną z najbardziej rozpowszechnionych przewlekłych schorzeń w medycynie. Naturalny przebieg nie leczonej choroby alkoholowej jest przewidywalny, stopniowo postępujący i nieodwracalny. Wczesne symptomy dostrzegalne w zachowaniach ludzi są trudne do zdefiniowania. W dalszym przebiegu alkoholizm prowadzi do szeregu powikłań zdrowotnych, którym towarzyszą liczne objawy.. Znaczna grupa ludzi używających i nadużywających alkoholu popada w poważne kłopoty i używanie staje się nadużywaniem, nadużywanie uzależnieniem. Osoby leczone funkcjonują normalnie. Jeśli choroba pozostaje nie leczona, konsekwencje mogą być tragiczne nie tylko dla osoby uzależnionej ale również dla osób współuzależnionych

II. Przyczyny nadużywania alkoholu.

W literaturze dotyczącej problemów alkoholizmu wyróżnia się kilka grup czynników które zwiększają ryzyko sięgania po alkohol i inne substancje psychoaktywne, a w konsekwencji mogą prowadzić do rozwoju uzależnienia.

- czynniki fizjologiczne- obejmują cechy neurofizjologii i procesy biochemiczne (zwiększają osobową podatność na działanie alkoholu)
- czynniki środowiskowe- obejmują wzory zachowań, wartości, normy najbliższego środowiska, głównie rodzinnego (styl życia, praktyki wychowawcze, klimat emocjonalny rodziny)

- czynniki indywidualne- umiejętności osobiste i społeczne, indywidualne postawy, przekonania, oczekiwania, zachowania problemowe wieku dojrzałego, cechy osobowościowe)
- czynniki makrospołeczne- oddziaływanie mediów i reklam, uregulowania prawne, dostępność substancji, warunki życia, stopień przestępczości, bezrobocia, poziom szkolnictwa.

III. Ogólne założenia do działania w kierunku profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycie alkoholu oraz zmiany struktury jego pożywania, a także do inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów.

1. Funkcjonowanie punktu konsultacyjnego, oraz zapewnienie warunków do pracy merytorycznej tegoż punktu poprzez:
  - finansowanie kosztów bieżącego utrzymania punktu konsultacyjnego
  - wynagrodzenie osoby prowadzącej punkt konsultacyjny oraz zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,
  - zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (np.: broszury, ulotki, filmy), dla klientów punktu, oraz informacji i organizacji współpracujących z punktem np.: GOPS, szkoły, parafie ośrodki zdrowia, policja itp.
2. Zapobieganie powstania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, w tym:
  - kierowanie osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzina na zajęcia terapeutyczne do punktu konsultacyjnego
  - kierowanie osób nadużywających alkoholu na leczenie odwykowe, oraz częściowe pokrycie kosztów (dojazd do placówki odwykowej).
3. Pomoc rodzinom z problemami alkoholowymi:
  - współfinansowanie ośrodków interwencji kryzysowej udzielającej pomocy w sytuacji kryzysowej i ośrodków współpracujących ze schroniskami dla ofiar przemocy domowej,
  - zorganizowanie grup wsparcia dla ofiar przemocy domowej,
  - prowadzenie grup samopomocy i w zależności od potrzeb terapeutycznych dla ofiar przemocy domowej,.

- prowadzenie programów terapeutycznych dla dzieci i młodzieży dla rodzin z problemami alkoholowymi
- opłacenie kosztów dojazdów osób uzależnionych od alkoholu na leczenie do Dziennego Ośrodka terapii Uzależnień w Bielsku Podlaskim
- utworzenie świetlicy socjoterapeutycznej przy Zespole Szkół w Wyszkach

4. Działalność profilaktyczna dla dzieci i młodzieży:

Dzieci i młodzież sięgając po alkohol nie zdają sobie sprawy, iż ponoszą ryzyko popadnięcia w chorobę alkoholową. Przyzwyczajają swój organizm do alkoholu. Alkoholikiem może stać się każdy, a osoba która popada w nałóg na ogół nie jest tego świadoma. Dzieciom i młodzieży brakuje wiedzy na temat działania alkoholu na organizm i psychikę człowieka. Dlatego też należy jak najwięcej działań GKRPA kierować na profilaktykę dla dzieci i młodzieży tj.:

- realizacja na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- prowadzenie warsztatów dla młodzieży,
- współorganizowanie kolonii i zimowisk dzieciom z rodzin, w których występują problemy alkoholowe
- organizowanie konkursów plastycznych wśród dzieci i młodzieży o tematyce antyalkoholowej
- organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych o charakterze sportowo-rozrywkowym, o tematyce antyalkoholowej
- promocja imprez bezalkoholowych i zdrowego stylu życia (np.: zawody sportowe),
- udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych, antyalkoholowych i antynarkotykowych
- edukacja dzieci i młodzieży w zakresie utrzymywania abstynencji i przygotowanie jej do świadomego podejmowania odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,
- organizowanie występów teatrów i scen teatralnych z przedstawieniami o tematyce antyalkoholowej, antynarkotykowej,
- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
- ograniczenie działań promujących picie alkoholu przez młodzież (np.: reklam)

5. Działalność informacyjna i edukacyjna dla dorosłych:

- organizowanie pogadek profilaktycznych dla rodziców dotyczących rozwijania umiejętności rozmawiania z dziećmi na temat alkoholu i problemów alkoholowych, organizowanych na terenie szkół oraz parafii.
- organizowanie imprez sportowych,
- prezentacja w mediach wiedzy na temat problemów związanych z używaniem, nadużywaniem i uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych (stała rubryka w lokalnej gazecie „Wieści Gminne”)

6. Prowadzenie kontroli podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

IV. Pomoc psychospołeczna i prawna rodzinom, w których występują problemy alkoholowych

1. Informowanie zainteresowanych o mechanizmach uzależnienia od alkoholu, skutkach nadużywania alkoholu dla całej rodziny.
2. Motywowanie do podjęcia leczenia osoby uzależnionej
3. Pomoc rodzinie, w której występują problemy alkoholowe poprzez:
  - kierowanie do punktu konsultacyjnego osób nadużywających alkoholi oraz ich rodzin,
  - kierowanie osób uzależnionych do poradni leczenia odwykowego celem podjęcia leczenia.
4. Pomoc ofiarom przemocy w rodzinie poprzez wsparcie, poradę psychologiczną i kierowanie ofiar przemocy do policji i punktów konsultacyjnych dla ofiar przemocy: tj. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Białymstoku, ul. Włókiennicza 7 oraz Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie - Białystok, ul. Rynek Kościuszki, oraz Poradnia Odwykowa w Bielsku Podlaskim, ul. Konstytucji 3 Maja.
5. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego
6. Współorganizowanie kolonii, zimowisk dzieciom z rodzin, w których występują problemy alkoholowe.
7. Edukacja publiczna (ulotki, poradniki broszury).
8. Organizowanie terapii dla rodzin współuzależnionych.

V. Zasady wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

1. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży nie może przekraczać na terenie gminy liczby 30.
2. Punkt winien być usytuowany zgodnie z zasadami określonymi w obrębie uchwały Rady Gminy.
3. Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży może być prowadzona w obiektach, które odpowiadają przepisom sanitarnym oraz prawa budowlanego.
4. Nie wydaje się zezwolenia na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych w punktach sprzedaży usytuowanych bliżej niż 100 m. od takich obiektów (budynków) jak szkoły, obiekty sakralne. Zezwolenie może być wydane przy odległości mniejszej niż 100 m. pomiędzy punktem sprzedaży, a szkołą lub obiektami sakralnymi w przypadku dostarczenia przez ubiegającego się o wydanie zezwolenia pisemnej zgody w/w władz na sprzedaż w tym punkcie.

VI. Cofanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

1. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych cofa się w przypadku nieprzestrzegania zasad określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. Nr 35, poz. 230 z późn. zm.)
2. Kontroli przestrzegania przepisów ustawy, o której mowa w pkt. 1 dokonują osoby wytypowane przez Wójta na podstawie dokumentu uprawniającego do tego typu kontroli.
3. Cofnięcia zezwolenia dokonuje Wójt Gminy.
4. Wójt może zwrócić się również do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wydanie stosowanej opinii.
5. Komisja, o której mowa w pkt. 4 może składać wnioski o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

VII Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Członkowi Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują za udział w posiedzeniach wynagrodzenie w wysokości 80,00zł brutto z zastrzeżeniem ust.2.
2. Członkom Komisji będącym pracownikami gminy i gminnych jednostek organizacyjnych nie przysługuje wynagrodzenie, gdy w dniu posiedzenia Komisji świadczą pracę na rzecz danej jednostki, a pracodawca zwolni pracownika na czas brania udziału w pracach komisji z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.

Załącznik do
Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na rok 2005.

Harmonogram działań związanych z realizacją gminnego programu oraz preliminarz kosztów wymienionych zadań na rok 2005

	Nazwa zadania	Termin realizacji	Przeznaczone środki
1.	Udział gminnej komisji w posiedzeniach	cały rok	2.000
2.	Szkolenie pełnomocnika ds. rozwiązywania problemów alkoholowych i bieżąca koordynacja zadań wynikających z gminnego programu	cały rok	2.000
3.	Działania skierowane do dzieci i młodzieży, w tym:		15.400
	– wprowadzenie do szkół programów profilaktycznych	maj i wrzesień	1.000
	– organizowanie spotkań i warsztatów psychoedukacyjnych	maj – czerwiec	3.000
	– organizowanie różnego rodzaju konkursów i imprez promujących zdrowie i trzeźwość	maj - czerwiec	3.000
	– zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych	marzec – paźdz	600
	– wyposażenie świetlic wiejskich i szkolnych w sprzęt sportowy i rekreacyjny	cały rok	3.800
	– organizowanie kolonii i zimowisk dzieciom z rodzin z problemami alkoholowymi	luty – sierpień	4.000
4.	Funkcjonowanie punktu konsultacyjnego udzielającego pomocy edukacyjnej, terapeutycznej i informatycznej	cały rok	1800
5.	Koszty związane z leczeniem osób uzależnionych od alkoholu	cały rok	1.800
6.	Współfinansowanie ośrodka interwencji kryzysowej dla ofiar przemocy domowej	cały rok	1.000
7.	Utworzenie, wyposażenie i funkcjonowanie świetlicy socjoterapeutycznej	cały rok	9.000
Razem			33.000